

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvesz helyben a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is ezímezendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Március 15.

(A f. évi március 15-ikén Sz.-Somlyón megtartott ünnepélyre írta és felolvasta Szentimrei István.)

Magasztos az érzés, midőn egy nemzet szíve, egy napon egy közös gondolatra megdobb, föl-lángol. Midőn egy nemzet érzi lelkében, szívében az ünnepet, mit nem hivatalos figyelmeztetés, társadalmi érdek tesz szokássá, hanem egy szent eszmé szül évről-évre, hogy a jelen méltó legyen a múlt-hoz, s megtanítsa rajongni az eszméért, mely nagy napok emlékében elévülhetetlen örökségül maradt reánk.

1848. március 15.

E két szám és ez egy szó Magyarország szabadságharcának incarnatioja, a szabadság, egyenlőség és testvériség történelmi évszáma.

E két szám és ez egy szó, az évről-évre felujuló ünnepélyeken sokat, nagyot beszél a magyar nemzetnek. És a nemzet megérti e beszédet. Megérti, mert e szavak hova-tovább mind inkább meggyőzik a nemzetet arról, hogy az a szokatlan lelkesedés, mely önkénytelen támad e napokon lelkében: egy magasabb erő nyilvánulása, mely a nemzetek szívében ébren tartja a szabadság, a függetlenség után való vágy érzetét.

A szabadság szeretett záloga a nemzetek jövőjének. Minden tüntetés, mely ennek kifejezője, egy újabb kijelentése annak, hogy az a nemzet élni akar.

Magyarország évenként fokozódó lelkesedéssel üli meg 1848. március 15-ének emlékét, mely szabadságharcunk szülő napja volt.

Tehát a magyar nemzet félreismerhetetlenül manifestálja, hogy élni akar.

Szabadon, függetlenül.

Ezt jelentik a március 15-iki ünnepélyek; ezt a mi lelkes ünnepünk is midőn keblünk legszentebb érzelmeivel közeledünk a szabadság szent oltárához; a lelkesedés örök tüzével meggyújtani a kegyelet fátyláját, mely bevilágított a múlt sötétjébe s biztató fénye legyen a jövő reményeinek.

S a míg kegyelettel, nemzeti ünnepléssel lelkesedünk mi március 15-én, szabadságunk születés napján a múlt emlékeiért; a míg szívünk fájó dobbanása mellett, a szemeinkbe toluó

könyecseppekben törnek meg az aradi vértanúk emlékoszlopáról szétsugárzó márciusi napfény sugarai; a míg rajongó hódolattal borulunk le szabadságharcunk vértanúságot szenvedett és élő apostolai előtt s különösen ama nagyidőnek, melynek minden egyes napja felér a multak egy-egy korszakával egyik legnagyobbja, a nagyidő dicső zászlótartója előtt, kinek csak szelleme virraszt felettünk, csak eszméi élnek közöttünk — ő maga idegen földön van s marad azon a magaslaton, melyre őt a magyarok Istene helyezte, hogy mint világító torony bevilágítsa a nemzet jövőjének évszázait: addig nem félhetjük kivívott szabadságunkat; érezzük és értjük is annak örök becsét; addig nyugodtak lehetünk, hogy üdvösen tudjuk azt felhasználni is.

A kegyeletes emlékezés, ez szabadságunk megtartó talizmánya, ez ünneplésünk éltető szelleme.

Hugó Viktor írta, hogy a nemzetek lábain és kezsein levő láncok csörgése igazolja fejük fölött a zsarnokságot. Igaz; a mely nemzet nem érett meg a szabadságra, mely megtűri kezén és lábán a szolgaság jelvényeit: az méltón görnyed a zsarnoki önkény igája alatt; de ha egy nemzet önértékre ébredt és erősen akarja szabadságát, azt a vérpadra hurcolni igen, de láncokba verni többé nem bírja a zsarnokok összes legiója sem.

De hát a nemzetek — mint a történelem bizonyítja — nem egy perc alatt, hanem csak lassanként érnek meg és jutnak el a szabadság tudatára.

S hogy nemzetünk évszázadon át eltűrte az általános egyenlőséget lenyűgöző uralmát — ez alkotmányunk szelleméből megértendő.

Midőn ősi alkotmányunk az aranybullában jogot adott a nemzet kiváltságos főnemeseinek, hogy a királyi törvény ellenes rendeleteinek, karddal is ellenszegüljenek; midőn az Árpád ház kihaltával a nemzet kiváltságoljai, szerződés mellett s törvényeink kötelező erejével adták át a koronát az idegen uralkodó-háznak; — ily törvények hatása alatt nálunk az általános szabadságot lenyűgöző hatalom nagyon is megosztva volt a korona s a nemzet kiváltságoljait között.

Főnemeseink törvényes joggal bírták a vagyont a rangot, a szellemi fölényt, s zárták ki mindebből a nemzet nagy többségét.

Nemcsak a korona hatalma, de ősi alkotmányunk törvényei is segítettek meg teremteni a vi-

szonyoknak azt az uralmát, melylyel szemben a szabadság és egyenlőség eszméjének kettős küzdelmet kelle vívnia; — a nemzettörvény biztosította kiváltságosok s a koronának ezekre is nehezedő hatalma ellen.

Óriási erő és érdekek ellen — óriási küzdelem volt ez, mely már 1514-ben megkezdődött s mely végre is a nemzet kiváltságoljainak a haza oltárára önkénytelen letett nagy áldozatával nyert 1848-ban megoldást. Hogyan?

A mult évszáz villámlobbanása a nagy francia forradalom után, melynek fénye egy percre megvilágította egész Európa egét s dörgése megrázta azt nyugattól-keletig, ismét csend, néma hallgatás következett. A szent-szövetség elnyűgözve tartott népet és szellemet. De e csend nem a halálé csupán az álmodásé vala. S ez álom bűvös körén eszmék derengenek, hasonlóak ahhoz, mely a kereszt szent jelvényével távol keletre vonzotta küzdeni a népek ezreit, hasonló ahhoz, mely a középkor lovagjait az eszményi szerelem vágyával keblükben ezer küzdelem és veszélyen vezette át; csak hogy mindezeknél nemesebb a szabadság, az eszmék eszméje a vágy, mely lelkesítő, izgató és mámorító varázssá válik a népek millióinak szívében feldobog. És 1848-nak tavaszán sajátságos áramlat hozza hullámszába Európa szellemi légkörét, oly áramlat ez, mely fanyar és éles, mint a márciusi szél, de emellett frissítő és sejtelmesen izgató is, mint a tavasz éme szeszélyes hirnöke.

Az elnyomatás jégláncai olvadoznak, s Franciaország dalos rónái után a puszták mezők szabadság pacstírái éneklék tavaszi dalukat, biztató jóvendőlését annak, a mi jönni fog, a minnek jönni kell.

A lelkesedés ama hatalmas árja, melylyel nyugaton egy lánglelkű nép kivívja jogát, országról országra száll, oly tüzzel s erővel, melyet elnyomni a föld hatalmasainak nem adatott meg. Kitor az mindenütt és segélyére nagy szellemek sietnek, kiket a gondviselés azért küldött a földre, hogy száz-ezrek vágyait, csalódásait, örömeit és fájdalmait tolmácsolják.

A lantokon dal zeng, zeng álmodozóan lefestve egy szabad haza boldog jövőjét, zeng biztatón: „Ébredj hazám, mert ha most nem ébredsz, sohse lesz többé ébredésed.”

sürgetett: a hosszas tanácskozára már nem volt sok idő s az ifjuság felsietett az öregek tanácskozó székvarosába küldöttségével, hogy az öregek tanácsa az ifjak tetterejével ölelkezve vér nélkül hajtsák végre az átalakulásnak nagy nemes munkáját. Hát megfordult-e nálunk a világ? Tanácsadónak lépjen-e fel már az ifju nemzedék? Megfelelt-e kérdésre szegény magyar hazánk még ma is élő — s akkor tündöklő vezérsillaga, és mondá lelkének egész melegével s mondásával magával ragadta a nemzet sorsát intéző karokat és rendeket: kivételes idők kivételes eljárást igényelnek, és az ifjuság küldöttsége az öregek tanácsa által meghallgatva lett. Megszülettek az 1848. évi törvények, melyekben az ifjak lelkesedése csak annyiban segített, hogy a bölcsök alkotását sietteté.

Mintha most is látnám hazaszeretet glóriájától övedett homlokát Kossuth Lajosnak. Mintha most is szemlélném a haza minden fiával szemben egyenlően igazságot szolgáltatni vágyó Deák Ferencet. Mintha most is előttem állana a haza legnagyobb fiának nevezett Széchényi István, a kit hazájából aggódó lelke később az önkéntes sirba kergetett!

De miért soroljam el a dicsők ama nagy sorát, a kiknek a hazaszeretet mézétől telt lelkében még galambpepe sem vala? Hiszen ők egy csepp vér nélkül a 300 év óta elnyomott hazát visszaadták önmagának.

Ehez a képhez még csak egy vonás kell. A magyarnak nem volt addig egységes hazája. Az erők szét forgácsolása azonban mindig veszedelem. Az 1800 év óta csaknem folytonosan különálló Erdély letette önállóságának büszke jelvényeit:

... És az idő eljött,
Bár nem hamar

TÁRCZA.

Március 15.

Visszaemlékezés.

Lelkemben egy prózai költemény támadt, melyet e mai és hova-tovább mint fényesebben ragyogó napnak emlékéül ecsetelni akartam.

Innen jött be a lapokba — tartandó felolvasásomnak címe: „II. Árpád.”

Meggyőződtem azonban sok oldalú elfoglaltatásom közben felmerült azon közmondás igazságáról, hogy: „a ki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul.”

Költői szárnyakkal nem áldott meg engemet az ég s ennek folytán a költemény helyett legyen elég a következő „visszaemlékezés.”

Visszaemlékezésem, első s a mai napnak örökké valóságot biztosító jelensége:

A vér nélküli forradalom.

A folyamatok lebilincselte jégpáncél elolvadt. — A bokrok közé bujt élelmes veréb megtalálta hangját s hangosan csicsereggett. Varju, csóka elszállt a hajlékok közeléből. A bubos pacsirta hallatta már zengzetes dalát, intette a természet gyermekét, hogy tisztítsa már ekéinek vasát. A dermesztő tél fuvalma helyett enyhe, zephir suhant át hegyen, völgyön egyaránt. Ég, föld érezte már, hogy közelget március Idusa. Am ég és föld között ott van az ember is. Az ember is, miként a föld, nem szereti a láncokat. A tavasz fuvalma átsuhant az oly sok hosszú télt rideg bilincsből átélte vén földrész fölött.

Nem keresem a világvárosnak februári mozgalmait. Nem beszéllek a császárváros felébredéséről. Hazámnak szíve dobbant meg egy napon, — mártól visszazsámítva éppen 41 év előtt. A jég elolvadt; a szív felolvadt; a meghunynyászokdás bátorsággá lett; a láncnak lakatai nyiladozni kezdtek; a szívek megnyitáltak; a hangok harmóniában olvadtak fel, — és a haza szívének megdobbánására az örök életet biztosító trombita riadó harsogásával kiszámíthatlan ezerek viszhangjaként zúgott fel a költőnek szava:

„Talpra magyar!”

Másutt ilyen hangra megingnak a trónok; riadóra hív fel öldöklő hadserget a zsarnok hadvezér; sápadva hallgatja megfélemlélt király s eszeveszett zürzavarban hidakat éget fel maga után a nemzeteket eltipró hatalom, hogy a népeket pusztító sárkány megóvassék a szabadság lovagjának dárdaütésétől. Minő más képet látok én 41 év előtt e dicső nagy napon? A jóságos nádor mosolygó arcát tekint a néphullámra le. Az ifju költőnek szavát eget rázó hangon visszhangozza az ifju sereg. A nemzet büszkeségei, az ifjuság bálványai, a szabadság jövő nagy hősei önmagok ragadják kezökbe a rendnek zászlaját és örömkönyeik összefolynak az ifjak lelkesedéscsalta könnyeivel, és a hatalom mártýrköltőjét együtt hozzák ki a hatalom mély tömlőcéből.

Mit akar hát az ifju sereg? Mit a vezérük szegődött Nyáriak büszke hada? Hisz együtt ültek Pozsonyban a hazának bölcsői, hogy a törvényhozás békés útján alkossák meg a király által szentesítendő és a haza szabadságát biztosítandó szent törvényeket.

A régi példaszó azt tartotta, hogy az öregek a tanács és az ifjaké a végrehajtás. Az idő

Majd zeng mint a hadi kürt riadón egy igaz ügyért vívni harcra hívja föl a nemzetet. Tollal, karddal, lanttal sietnek szolgálni az ifjú Magyarországot. A nagyok önkényt adták fel jogaikat, hogy meg osszák azt honfitársaikkal. Magukhoz emelték az utolsó jobbágyot is, és ölelkezett a szabadság, egyenlőség s testvériség a haza szerelmében.

A mit nem tudott kivívni a kard, a véráldozat, azt kivívta a felmagasztosult hazaszeretet; s ennek lángja egyesülve a szabadság örök fényével egekig hatott; besugározta az egész világot, s megdicsőítette a szabaddá lett nemzetet.

Egyetlen ez a világtörténelemben; a haza szeretetnek ily fényes példáját sehol nem találjuk fel: hol százados kiváltságok láncait így oldja az fel egy pillanatban s a testvéri ölelkezés érzetével viszi a nemzet apostolait a nagy vérkeresztelldre.

A nemzeti egyesülés, a szabadság e dicső győzelmének első hajnala volt 1848. március 15-ike. E napon lett a szabadság szárnya, a sajtó, felszabadítva nyügeitől; e napon lett szétbocsátva a felszabadított szárnyakon, a nemzeti közérzet nyílt lelkesítő szózata.

Éljük át e felmagasztosult percek; képzeljük magunkat abban a helyzetben, hol nem hogy egyenlően élveznők a szabadság jótékony melegét, de még leírni s közölni sem szabad egymással érzelmeinket, gondolásainkat; hol börtönbe zárták a ki hangot mert adni a közérzetnek; hol még a hon-szerelmet is visszafojtva szíveinkbe, néma fájó aggodalommal kellett tekinteni a haza egén tornyosuló vészfelhőkre és ekkor olvassuk el a „Pesti Hírlap” közleményét, mely Csengeri Antal szerkesztésével 1848. márc. 17-én homlokán a szabadsajtó felíratával, közvetlenül s meleg lelkesedéssel írja le e ma ünnepelt nap, 1848. március 15-ike eseményeit. „A fővárosnak a mindennapi színe van. A mozgalmi szellem, mely egész nyugoton fölemelé zászlóját, itt is nyilvánulni kezd.

Márc. 15-én reggel 10-ed fél órákor az ifjúság kikhez még számos, minden koru és rangú férfiak is csatlakoztak Landerer és Heckenast nyomdájára előtt megállván követelték a petíció 12. pontjának, úgy Petőfi Sándor egyik költeményének rögtön ki-nyomatását. A nyomda tulajdonosai engedtek e ki-vánatnak. Az összegyűlt tömeg pedig, dacára a sü-rűn hulló esőnek, példás türelemmel bevárta a cen-sura nélkül kinyomott első magyar példányok el-készültét, mi megtörtént d. e. fél 12 órákor.

Az az emlékezetes 12 pont így hangzik:

„Mit kíván a magyar nemzet?

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kívánjuk a sajtó szabadságát, a censura el-törlését.

2. Felelős miniszteriumot Budapesten.

3. Évenkénti országgyűlést Pesten.

4. Törvényelőtti egyenlőséget, polgári és val-lási tekintetben.

5. Nemzeti őrsereget.

6. Közös teherviselést.

7. Urbéri telek megszüntetését.

8. Esködtészeket, képviselőt s egyenlőség alapján.

9. Nemzeti bankot.

10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra; meg katonáinkat ne vigyék külföldre; a külföldieket vigyék el tőlünk.

11. A politikai statusfoglyok bocsáttassanak szabadon.

12. Kívánjuk az uniót Erdélyvel.

Egyenlőség, szabadság, testvériség.”

És ekkor zengett el a magyar nemzet halha-tatlan költőjének, Petőfi Sándornak ajakáról az a szózat, mely milliók szívében gyújtotta lángra a hazaszeretetet:

Talpra magyar, hi a haza!

És ez a bátor, határozott fellépés. ez a hatal-mas mozgalom csakugyan meghozta áldásos gyü-

mölcsét. Megszületett a magyar alkotmány. A nem-zet visszanyerte százados küzdelmei után önrendel-kezési jogát. Szabadabb s boldogabb volt e napok-ban, mint bármikor is ezredéves életében.

De fájdalom, nem sokáig tartott ez öröm. A bécsi udvar csak a mindenfelől lángra kapott forra-dalmak hatása alatt engedett a nemzet törvényes kívánságának. A kamarilla elkezdte harcát Magyar-gyarország ellen. Vakandok munkával a szerbet, rácot, a horvátot, az oláht ama magyar nemzet ellen uszította, mely önzetlenül, minden kényszer nélkül csak imént tette azokat szabaddá. E félre-vezetett nemzetiségek fegyvert ragadtak és irtó hábo-rut indítottak, ellenünk. Ezzel megkezdődött annyi gyászbán, dicsőségben gazdag önvédelmi har-cunk lételünkért, szabadságunkért. Kossuth láng-szavai fegyverre szöliták a nemzetet a szabadság nevében s a földből nővő honvédseregek követve Magyarország csillagát hamar visszaverték minde-nütt a lázadókat. De ott állt már helyükben a ren-des osztrák sereg. A tapasztalatlan honvédek eleinte nem bírtak velők; 1848. végén minden veszve lát-szott. Annál fényesebb győzelmek következtek 1849. első hónapjaiban. A merre mentek, a merre megvil-lant ellent verő fegyverök fénye, mindenütt a győ-zelem babérja övezte fejüket. Nagysarló, Branyickó, Isaszeg, Piski siroktól domború halmai felett ma is a barna atillás honvédek dicsőségéről, önfeláldozó vitézségéről beszél a kóbor szellő.

S midőn diadal diadalt aratott, — Ausztria kényszerült az orosz segítségre hívni. Két oly ha-talmas császárság szövetsége s a világosi árulás ve-szedelmet hozott ránk: elbuktunk.

(Vége. köv.)

Március 15-ike Sz.-Somlyón.

A vértelen forradalom ez örök emlékü nap-ját a hazafias kegyelet igaz lelkesedésével ün-nepelte meg Sz.-Somlyó város és vidékének kö-zönsége.

Nem frázis, de a való tény regisztrálása, ha kimondjuk, hogy vallásfelekezeti és nemzetiségi kérdés nem homályosította be e nagy nap em-lékét. A szabadságot, a nagy nemzetek ez éltető levegőjét éreztük lengeni e napon üde tisztasá-gában Sz.-Somlyó város felett. De szóljon mind-ezekről az ünnepély tárgyilagos és rövid le-írása.

Levonulás az ünnepélyre.

Komor, barátságtalan időjárással köszöntött be az ünnepély napja, de a középületeken és egyes magánházakon lengő háromszínű trikolor fennen hirdette, hogy a város ünnepel. Dél előtt 11 órákor a Rákóczi induló hangjai mellett vonult fel a kaszinó épület helyiségéhez a sz.-somlyói önk. tüzoltó-egylet. A kellemetlen idő dacára a város főutcáján ünnepi ruhába öltözött közönség járt fel alá, nem törődve a sűrűn hulló havasesővel. A tüzoltó-egylet csatla-kozván a kaszinó-egylet tagjaival és a nemzeti színű cocárdás daltársulati tagokkal, ünnepélyes menetben a színházba vonult, melynek padjait már szép számú közönség nagyobb részt elfoglalva tartotta.

A menet megérkezése után nyomban kezdetét vette

A kaszinó által rendezett ünnepély.

Réner Albert kaszinói elnök a következő szép és eszmékben gazdag megnyitó beszédet in-tézte a megjelent közönséghez:

nek Kossuth Lajos. S a nemzet képviselői mint egy ember állottak fel s adták meg a haza védel-mére mindazt, a mi szükség volt pénzben és vér-ben egyaránt. És a nemzeti nagyság ez örökké tartó nyilatkozványára hazánknak dicső Mózese csak ezt tudta rebegni: „Leborulok nagyságod előtt nemzetem!” És e nagyszerű szóval le nem írható, — ecsettel vissza nem adható jelenet folytán rövid 3—4 hónap után ellenség nem volt a háromhegy övezte, négy folyam öntözte magyar hazának földén. Ám drága kincs az a mi szép hazánk. Ugy nevezték el, hogy tejfel-mézszel folyó Kanaan s

„Bányáiban annyi kincs van,

Mit nem láthat sz álmaidban.”

Ezt a nemzetet el kell vesztetni. Nemzetemnek elűzött, zsarnok urai tüzet kiáltottak a szomszéd zsarnok palotája előtt, kinek szemét már is kezdte sérteni a szomszédjában felgyuladt szabadságnak fényes ragyogványa. A szomszéd zsarnok felszaba-dította láncairól véreibeit és mint a nap melegétől felolvadt hófúvalom áradata piszkot szennyet hord-va magával rohan a termékeny völgybe le, — le-hullott láncától megvadulva bősziült fenevadként rohant hősi bátorságnak annyi szép tanujelét adott, — de a föld minden hatalmától magára hagyott szegény nemzetemre. E piszkos vihart tán kiállta volna nemzetem, mint ép erős tölgy, melyet vihar nem dönthet le soha; de mint féreg megemészti a vad muszka csorda viharja előtt nemzetem sza-badságának dicső életfáját.

És ha legjobbjaink nem hullottak is el mind

Tisztelt gyülekezet!

Kaszinó egyeletünk ismét alkalmat kívánt szol-gáltatni hazafias érzelmű közönségünknek az 1848. március 15-ike évfordulójának megünneplésére.

És miért ünnepeljük azt? Mert, a miért száza-dok küzdelmei sikertelenek voltak, a mik a nemzet eszméit, vágyait képezték: e napon a nemzet erélye győzelemre juttatta. E nap mozgalmának lett követ-kezménye, hogy az ország függetlensége s ezred-éves alkotmánya az 1848-iki törvényekben újabb és erősb biztosítékokat nyertek s a kormányhatalom a nemzetnek felelős kormányt kezebe tétetett le.

De a kivívott közjogi biztosítékokon kívül még más nagy alkotások is megörökítik e nap emlékét. A mit e nap elvitt s a mit e nap hozott, nagy jelen-tőségűek a nemzet életében. Határák e nap a haza-nak múltja és jövője között. Ez lökte a múltba a ki-váltságok szűk talapzatán nyugvó rendi alkotmányt és abba illeszkedett arisztokratikus intézményeket, és meghozta a jövőnek a népszabadság tág talajára he-lyezett demokratikus alkotmányt, s a felvilágosult-ság és haladott kor kívánalmainak átalakított sza-badelvű intézményeket. E nap vívmányára nagyon találó Kossuth szép hasonlata, hogy az: „a nemzet fájának oly gyümölcse, mely a nemzeti bölcsesség s lankadatlan hazafiaság genialis levegőjében bimbózott, virágzott, megtermékenyült, fejlett és megért.”

És mi hozta létre ezeket? Létrehozta a nem-zet hazafias lelkesedése, a kor intő szavának meg-értése, hatalmának öntuda, a tett erélye, — védel-mezte pedig később a megtámadtatás nehéz napjai-ban: a nemzet hősi bátorsága.

Hármas ünnep ugyanazért az 1848. március 15-ikének évfordulója. Örömnünnepe a szabadság diada-lának, a kegyelet ünnepe azok emlékezetének, kik e drága kincseket megszerették, és fogadalmi ünne-pünk nekünk, hogy hívek leszünk az eszmékhez, el-vekhez, melyekből azok keletkeztek, melyekről nem régen írta hazánk legnagyobb fia Kossuth Lajos: „azon elvek magyarázzák nemzetünk ezred éves éle-tét, csak a hűség hozzájuk ígérhet neki egy máso-dik ezredéves életet.”

A megnyitó beszédet lelkes éljenzés követte, mely után a daloskör a „Hymnust” énekelte el.

Ekkor Gáll János ur lépett az emelvényre, elszavalva Petőfi „Talpra magyar”-ját, mely ugy szólván szorosán összeforrt a nagy nap emlékével.

A költemény elszavalása után Szentimrei Ist-ván tanár „Március 15-ike” című, s lapunk élén közölt szép felolvasása következett, melyet a közön-ség nagy figyelemmel hallgatott végig, s midőn a felolvasó korszerű vonatkozásokat tett, a hallgató-ság különösen a 25. §. felemlítésénél hangos „abcug” kiáltással adott kifejezést rosztalásának. Mintegy e felolvasás folytatásaként hangzott fel ekkor Petőfi-nek a „Magyarok Istene” című örök szép költe-ménye, melyet Csák Aladár ev. ref. s. lelkész sza-valt el nagy hatással.

Befejezésül a daloskör a szózatot éneklé s ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért.

Az Emke estély.

Este 8 órákor már szép és intelligens közön-ség, — s különösen a hölgyek voltak nagy szá-mal képviselve, — tölté meg a színház termét.

a hosszú harc alatt: előállottak a Karaffák utódai és a magyarnak nem volt: honja e hazában és a legigazabbak, a legnemesebbek, a mindent hazájok szabadságának oltárára áldozó megváltó angyalok, mint megannyi zsvány — tömlőnek férgei, akasz-tófának lettek virágai. Az iszap lett az ur a drága termő föld felett. És az iszap felett megjelentek az undok férgek élődő dögész madarak. Az volt a legkedveltebb, a ki legeszeveszettebben üldözte az igaz magyart. Világosnál elsötétül Magyar hazánk szabadságának nappala és a dicső szabadságharc fényét hosszú, — hosszú időkre sűrű sötétséggel vont be a hontalanságnak sötét éjjele. Ám a sötét éjjel még a sarkvidéken sem tart örökké és a XIX. század szabadabb ölen a zsarnokság éjszakája nem tarthat évszázakig.

Eljött:

Az újraébredés.

Tíz évig volt fátyollal borítva a szabadság is-tenasszonyának arca. Tíz év óta csörgette lábain a szolgaság láncait a szabad magyar. A jég megint olvadozni kezdett. Az északi sark éjszakája kezdett derengő napalba menni át. Pedig a hatalom Bach huszárai azt hitték, hogy már minden nyerve van, és a hatalom önhitségének Istentől adott hályogán keresztül elérkezettnek látták az időt, hogy megtá-madhassák a lelkiismeretnek szabadságát is. Nem elég, hogy bezárták a szabad szó nemzetének ta-nács termeit, — nem elég, hogy a szűz vállakat az önkény uralom adójának terhe nyomta, — nem elég, hogy nyelvtől meg lett fosztva a magyar: beakar-tak nyomulni a vallásszabadság templomának oltá-

A függöny felgördülve, az emelkedett hangulatban lévő közönség tüntető tapsal fogadta a megjelenő két fiatal tanárt, Szentimrei István és Schöffler Leo urakat, kik „Thurán Annából” cimbalom és hegedű duettben adtak elő egy szép részletet. Ezután a biztató tapsokra pár gyönyörű népdalt játszottak el, melyek ösztönösen tetszést és lelkes tapsokat arattak.

Nagy László Emke alelnök lapunk tárcájában közölt „Visszaemlékezését” olvasta fel, mely az ő előadásában kétszeresen nyert szépségében, miről lelkes éljenzés és taps tanuskodott.

Ezután Hamvai Sándor lapunk társszerkesztőjének a „Költő álma” című egy felvonásos drámai költeménye következett a következő szereposztással:

Költő Léderer Zsigmond ur.
Szabadság Aszalós Jánosné urnő.
Egyenlőség Józsa Bella k. a.
Testvériség Évva Juliska k. a.

A költő, ki hazája sorsa felett tépelődve éjszakákat virraszt át, egy sziklás erdős tájon látja magát, hol hívó szózatára egy női alak jelenik meg előtte nagy fényben. Ez a Szabadság, mely kéri őt vezesse népéhez, melyet nagygyá és szabaddá fog tenni. A költő ekkor megdöbben, lelkében aggodalom és kétség merül fel, hogy a szabadság egyedül nem boldogíthatja népét. Még két eszme kell ahoz, hogy népét boldognak tudja s ez az Egyenlőség és Testvériség. A Szabadság kiterjeszti karjait s e bűvös percben megjelen még e két másik alak is. Végül a három geniusz összeölelkezve mint édes testvér leborulnak s a költő áldását adja rájuk. A költemény elhangzása után a háttérben a dalkör tagjai lőnek láthatóvá s felzendült a „Talpra magyar.”

A szereplők ösztönösen elismerésben részesültek, s Aszalós Jánosné urnő nyílt jelenetben is tapsokat aratott gyönyörű és lelkes szavalatával. A függöny legördülte után a szerzőt és szereplőket a közönség lámpák elé hívta.

A program utolsó száma a „Magyar dalár induló” volt, melyet a még fiatal dalkör oly összevágóan és sikerrel adott elő, hogy a tapsok és éljenek nem szüntek meg addig, a míg ujjalag nem ismételte azt.

A hálás közönség Lukátsffy Ödön urat, mint karnagyot lámpák elé hívta s a dalkör tagjait megéljenzette.

Általában a dalkör egész napi szereplése — dacára az előzőleg táplált aggodalomnak — a közönség ösztönösen tetszését érdemelte ki. S ebből, kívánjuk, hogy merítsenek erőt és lelkesedést további működésükre is.

A tombola játék után az Emke estély véget érven, a jó kedv, vígság és tánc vette át uralmát.

Különfélék.

* **Sándor napján** Geneszy Sándor városunk polgármestere újból közvetlenül érezhette a ragaszkodás és szeretet számtalan jeleit azok részéről, kikkel hivatalos, magán, vagy társadalmi uton érintkezik. A hivatalos, helyiségben a városi tisztviselői kar és a gimnázium tanári kara testületileg keresték fel s fejezték ki

ráig. Az annyi békekötés és törvény által biztosított protestáns vallás szabad intézményére is ráakarták vonni az önkényuralom kényszerzubbonyát. Az én drága magyar nemzetem, a mely eltűrt annyi megaláztatást és meggyaláztatást, — a mely néma fájdalommal tűrte az alkotmányos szabadság dicső zászlájának hitvány foszlányt széttepetését; az én hazámnak dicső nemzete e merénylet lidérc fényétől felriadt.

Az istenkáromlóktól üldözött család türelemmel hordja a meggyaláztatásnak ostorcsattogását, midőn portájára bekergetve lett. Amikor családjának oltárát támadja meg a galád, a pokol minden ördögével szemben megvédelmezni kész házi istenének szentségeit. A vallásszabadság oltárain fel lángoltak a templomok örökkön élő veszte-lángjai. És a magyar nemzet megint egységesnek mutatta magát. Debrecennek örök büszkesége lesz, hogy az ő templomában vesztette el az önkényuralom az első csatát. Ott gyűltek össze az idők tanulságát felismerő honfiaknak ifjai, vénei. Ezeknek élén ott állt ifjuságának egész teljében egy férfi, a ki ma hazánk királyunk bizalmából első embere. Mint Ge-deonnak egykor az Isten, — neki is megsugta akoron, hogy nem a tömegben áll mindig az erő, s hogy a győzelmet a midianiták nagy táborával szemben gyakran megnyeri egy kicsiny, de bátor sereg. A kálvinista Róma Rómája lett az egész magyar nemzetnek felekezeti különbség nélkül. Avagy nem tudjátok-e, hogy az egyszerű, igénytelen Balogh Péter kálvinista püspök háta megett ott állott fényes talárjában Bartakovics Béla Egernek honfi erényekben dicső érseke? Avagy nem hallot-

ragaszkodásukat és jókívánataikat; magán lakásán pedig a kir. járásbíróság több tisztviselője s a tüzoltóegylet parancsnoki kara, valamint több jó ismerős tisztelegtek a polgármesternél.

* **Itt a tavasz!** A mily komor és barátságatlan volt Sándor napja, éppen oly mosolygó jó kedvvel köszöntött be József március 19-én, mint a tavasz hivatalos napján. Ünnepel a természet. Aranyos napsugár hív, mosolyog, csalogat ki a természet eme nagy ünnepe, a midőn leveve a rabbilincseket, pár hónapi rideg álomból mint szépeket álmodó gyermek mosolyog fel s beszélget velünk nem a szél zimankós, fagyasztó nyelvén, hanem a balzsamos, ényhe fuvalommal: „Jmé feltámadtam!” Levetjük a téli kabátokat s tavaszi felöltőt veszünk magunkra; de — szép időnek, szép aszszonynak ne higgyünk ám, mert egyszerre csak elborulhat a mosolygó ég és — dideregve, fogvacogva keres-sük ujjfent a kályhát, meg a hálátlanul félre dobott téli kabátot.

* **A költő álma** című egy felv. allegorikus drámai költemény, melyet Hamvai Sándor lapunk társszerkesztője a f. évi március 15-iki Emke estélyre írt s mely műkedvelőink jeles előadásában oly szép sikert aratott, az alkalmi közlémények miatt nem fűrvén el lapunk keretébe, közlését későbbre kellett halasztanunk.

* **Köszönetnyilvánítás.** A f. évi március 15-iki ünnepély alkalmával tekintetes Zoltán Béla ilosvai föld-birtokos ur a sz. samlyói önk. tüzoltóegylet részére 10 frtot volt szíves adományozni, miért is fogadja e helyen egyletünk meleg köszönetét. A parancsnokság nevében, Sz. Somlyó, 1889. március 16. Lázár Ödön egy. pénz-tárnok.

* **Az Erdélyi Múzeum-Egylet** f. hó 16-án tartott szakosztályi zárt ülésében Csák Alajos gym. igazgató-tanárt és lapunk társszerkesztőjét, Szentimrey István, Schöffler Leo és Köny Norbert gym. tanárokat a bölcsélet-, nyelv- és történettudományi szakosztályi tagok sorába felvette.

* **A Manlicher puská** hét keserves napot okoz szegény katonáinknak. Városunkból igen sokan megkapták már a piros színű behívó jegyet, mely a lehető röviden, de érthetően adja tudtára Mars isten hátultöltő puskás fiainak, hogy a gyöngyölet apró gyönyörűségeire előre elkészítsék a civil életben elpuhult testizmaikat. Lesz laufsritt, lesz masírozás és puffogatás quantum satis; a német tiszt urak ujjfent eszükbe fogják juttatni az apró és immáron feledésbe ment secaturákat, melyeket ajánlatos türelemmel végig hallgatni, mert különben lesz dolga kurta vasnak és dunkelnek. Bizony, bizony Manlicher barátunk meggondolhatta volna a dolgot, hogy kár megszorítani annyi ifjú leányzó és menyecske szívét egy emberirtó új puskáért!

* **Sajthiba igazítás.** Lapunk múlt számában befejezett polgármesteri jelentésben, a végső hasábon megválasztás h. „megválasztani”, beleegyezés h. „békés egyezés”; a XVIII. pont második kikezdésében lapnak h. „lap”, városon a saját h. „város”, a harmadik bekezdésében közérdekűségei h. „közérdekű ügyei” olvassandó.

* **Kimutatás.** A f. évi március 15-iki estélyre a következő tombola nyeresemény tárgyak kiadottak hoz-zánk az Emke javára, u. m.: Békési Nelli egy taliga eukorral, egy óratartó, egy tolltörő, két ibolya esz-kor. Vischán Elekné egy hengerpárna. Kovács László-né (Nagyfalu) egy szivarhamutartó. Geneszy Kata ró-zsartó, cinerária. Geneszy Pirooska akácvirág, szekfü vi-rág. Gámenoi Lukács 16 darab képréma. Józsa növé-rek szenderpárna, két gyümölcs tukaró. Izsák Katalin egy drb kés palló. Juhász Minka óratartó cipő. Kri-zaán Gizella lámpa sapka. Nagy Lászlóné két pohár. Özv. Farkas Károlyné két pohár. Schweinitz Birike 1 üvegtál, 1 képeret, 1 asztalkendő szorító. Nagy Mar-git 1 képeret, 1 violatő, 1 nefelejes csokor, 4 drb do-hányzacskó. Lázár Ödön 1 virágtartó, 1 kancsó. Szal-giházi Józsefné 1 gyöngykosár. Tamko Bertalan 2 üveg rizling bor. Páskuj István 3 drb lomb fűrészes munka. Özv. Hubert Ivánné leányai 2 pohár, 3 kép. Gámenoi Géjza menyegzőes ág és egy böleső lomb fűrészes mun-

tátok-e, hogy a midianiták nagy táborának fegyve-res hatalmában elbizakodott vezére, fenyegető kül-döttségben beküldötte a vallásszabadság ellen tiltakozni összegyűlt néhány százából álló egyszerű pró-féta vezéréhez: arany paszomáttal ékeskedő excel-lenciás megbízottját s követelte a hatalma teljében pöffeszkedő erő nevében a gyűlés megtartásának el-halasztását? Az egyszerű kálvinista főpapnak még ideje sem volt magára öltetni a lelkiismeret szabadságát jelző illés-palástot, a mikor belépett szerény hajlékába pengő sarkantyúval, aranybojttal ékesített gyiklesővel s gazdag fényes sujtástól ékeskedő gal-lérával a midianiták vezérének hetyke küldötte. Óh milyen jól esik lelki szemeimnek látni a hatalom jelvényeivel ékeskedő küldönczel szemben, Isten aka-ratán megnyugvó magasztos szellemmel s házi tűz-helyén belől használt lobogós ingujjal, azt az egy-szerű magyar kálvinista főpapot, a ki a büszke fő-urnak, ki császára nevében megtiltotta neki a gyű-lés megtartását, Istenben bizó erős elhatározással azt felelte vissza: „Én meg Isten nevében, megtar-tom azt!” És a gyűlés megtartva lett. A midianiták nagy táborra megfélemltet és az önkényuralommal szemben az első döntő csata megnyerve lett. Kö-vetkezett:

Az új aera.

A németből magyar lett, t. i. a ruhában. A kócsagtollas forgók előkerültek, a családi kincstárak rejtekéből. A hatalom emberei a feltámadás hajnal-pírjának elsötétítésére felállították a jogeljárás elméletét. És erre a feltámadásnak dicső ünnepén megjelentek a haza bölcsének örökbecsű husvéti cikkei. Az önkényuralom büszke táborának arcélei

ka. Bölöni Sándorné 3 pár findza. Krausz Ottilia k. a. 1 befőttes tál. Lázár Ilona 1 tapló óratartó. Molnár Amál 1 pénzes zacskó. Porjesz Adolf tenta- és porzótartó. Rotshild és Ullman 2 virágörösz. Telegdy Már-ton 1 kis állótükör. — Felülfizetések az E. M. K. E. mártius 15-iki estély alkalmával: Lázár Ödön, Gá-menoi Géza, N. N., N. N., N. N., X., D., D. G., N. N., X., X. Y., X. X., Kédes János, Kovács Béla, N. N., Gál István 20—20 kr. Kertész István (Bagos) 1 frt, Nagy Ferenc (Nagyfalu) 1 frt 40 kr., Szabó Ferenc 1 frt, Szilágyi Károly (S. Ujlak), Ajtai Endre, A. J., Benkő Pál, Telegdy Márton, Juhász Józsefné 40—40 kr. X. Y. 10 kr., Páskuj Margit 80 kr., Lukátsffy Ödön 40 kr., Nagy László 2 frt, Réner Albert 1 frt 20 kr., Veverán József 60 kr., Hegyi Mihályné (Deb-recen) 2 frt, Ruszka István 80 kr., Somogyi Kálmán 60 kr., Schöffler Leo 50 kr., Péntek Elek, Visky An-na (Kraszna), Bogdán István, Bideskuthy György, N. N. 20—20 kr., Fényes Imre 80 kr., Fényes Imre 20 kr., Tamko Bertalan 2 frt 40 kr., Zoltán Béla (Ilosva) 1 frt 20 kr. Összesen 24 frt 80 kr. Sorsjegy eladá-nál felülfizettek: Zoltán Béla 2 frt 70 kr., Jenői Géza 1 frt., összesen 3 frt 70 kr. Utólagosan felülfizettek: Lé-derer Zsigmond, Mártonffy Kaetan, Nagy Ida, Nagy Berta, Bartha Iván, ifj. Páskuj István, Mike István (Perecsen) 1—1 frt. Aszalós Jánosné 80 kr., összesen 7 frt 80 kr. Összes felülfizetések 37 frt 30 kr. Ezen-kivül Szénássy Miklósné egy elárusított rózsanyitáért kapott 1 frtot az E. M. K. E. pénztárába beküldötte. Az adományozók a hazafias cél ily módóni előmozdítá-sáért fogadják e helyen is meleg köszönetünket. Az Emke estély rendező bizottsága.

* **Ujságíró-intézet.** Az angol zsurnaliszta egylet elhatározta, hogy zsurnaliszta-intézetet alakul, melynek az lesz a főcélja, hogy az egyesület királyság összes hírlapiroinak szorosabb szövetsége által a sajtónak na-gyobb tekintélyt szerezzen, mint a minőt Angliában eddig is élvezett. Azt is elhatározták, hogy minden új tag vizsgának tartozik magát alávetni s hogy az inté-zet tagjai diplomákat fognak kapni. A lordmayor el-nökölete alatt tartott gyűlésen, a londoni ujságírók a bristoli konferencia határozatait megerősítették s ezen-felül elhatározták, hogy a királynőtől alakulási chartát kérnek s rendkívüli pénzalapot gyűjtenek. Este a lord-mayor az intézetet fölavatására ünnepélyt rendezett, mely-ben ezernél több személy vett részt. Az intézetnek je-lenleg 1200 tagja van.

Irodalom.

* **Nincsen az a körülmény** a családi életben melyre a „Magyar Háziasszony” című hetilapban kellő utmutatást nem találhatnánk. E lap változatos tartal-mával felöleli a konyhát, a gazdaságot, az egészség-tant, a kertészetet, a kézimunkát, a divatot, szóval mindazt, a mi jó gazdaságon előtt csak érdeklél bir-hat s a kiváló szakérők, kik tollukkal e változatos ro-vatokat támogatják, elengedő biztosítékot nyújtanak a lap által adott tanácsok hasznavehetősége felől. A „Ma-gyar Háziasszony” előfizetési ára a „Munka Után” ci-mű szépirodalmi melléklettel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legelőszörűben postaltalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mu-tatványszámokkal.

* **Budapesti Hírlap.** (Szerkesztők és laptulajdono-sok: Csukássy József és Rákosi Jenő.) A „Buda-pesti Hírlap” a lefolyt hetek politikai viharaiiban, küz-delmekben jobban bizonyította, mint valaha, hogy merészen lobogtatott zászláján ez az egyetlen jelszó áll: m a g y a r s á g. Lángoló szavatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élénk viszhangot keltettek az országban s

keresztül lettek törve. Mint tehetetlen féreg küzdött még sokáig a husos fazekak elvesztését sirató szol-gasereg. Ámde Isten nem akarta, hogy a magyar Izrael még 40 esztendeig vándoroljon a hontalanság pusztájában. Hiszen ama szolgasereg nem is volt a mi testünkben való test és a mi vérünkben való vér; sőt a ki közülünk oda is adta nyakát a szolgaság jármába, mint az üldözött tolvaj, — maga kiabálta leghangosabban: Éljen a h a z a!

Nem telt belé egészen két tized, midőn a sza-badság lelkével telített magyarhaza megint vissza lett adva önmagának. De elmúlt már két tizede annak, hogy magyar kéz intézi a magyarnak sor-sát . . . Mátyás király palotája megint megnépesült és most is ott tölti bus magányát a magyar király.

Ki mondja azt már, hogy minden nyerve van? Ki mondja azt még, hogy semmi sincs el-veszve?!

Kinek nem hullanak fájó könnyei, hogy már nem él a dicső királyfi, kivel annyi szép remény-nek virága hervadt el?!

Ki kételkedik már, hogy a magyar nem lesz mindig erős ur e hazában, és ki volna oly botor megtámadni merni minket szép Magyarországon!?

Hogy még nincs minden úgy, miként mi akar-nók: szabad-e felvenni csüggedés rongy palástját? s a mi még hiányzik, visszaszerzésére Isten adta jo-gunk fegyverét letenni szabad-e minékünk?

A szabad magyarnak joga nincs eljátszva, a szabadság tüze fellángol még ma is, s kiben honfi tűz ég, s ki meg nem alkuszik: egy szívvel kiáltja e mai szent napon: Örökkön örökké éljen a m a g y a r s z a b a d s á g!

Nagy László.

fokozták a „Budapesti Hírlap“ népszerűségét; elterjedését pedig eddig páratlan fokra emelték. A „Budapesti Hírlap“ máris olvasói közt találja az ország legkiválóbb intelligenciáját, mely megértette, hogy e lapban a magyar nemzeti politika nyer legpregnansabb kifejezést. A „Budapesti Hírlap“ sikerének egyéb tényezői a régiak maradnak: a kitünően szervezett szerkesztőség s a közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költségekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk, nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünwald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű, összekötések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkeztik s az ülés különöségeit vidám eseményekben tárgyalja. Magyarország politikai és közéleté felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítókön kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetett tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap“ e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt: de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesítő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap“ Tárcaróvata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékoztására szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszérűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.

Szerkesztői üzenetek.

V. Gy. Krasznai. Jövő számunkban adjuk.
L. K. Nem ulti meg a mértéket.
M. István urnak Zilah. A márc. 15-iki ünnepély közleményei kiszorították a beküldött cikket. Így a jövő számban adjuk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Hulimka Sándor.

HIRDETÉSEK.

Szilágyvármegye alispánjától.

3118—1889.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Szilágyvármegye közmunka pénztárának terhére, ez évben vállalat útján teljesítendő és még nem biztosított utfenntartási és építési munkálatok 11218 frt 2 krban vannak előíranyozva.

Ebből 10299 frt 24 kr. esik fedanyag szállításra, 408 frt 60 kr. köfőjtésre, 510 frt 38 kr. pedig műtárgyak építésére, — javítására.

Ezen munkálatok felett f. évi április hó 2-án d. e. 10 órakor, Zilahon a vármegye székházának tanácskozási termében, szó és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett, fog a versenyárgyalás megtartatni.

Zárt ajánlatok alólirott nál a versenyárgyalás megkezdéseig adhatók be.

Fölhivatnak mindazok, kik a szóban forgó munkálatokat egészben, avagy részben elvállalni szándékoznak, hogy az illető vállalati előírázatnak megfelelő 5% bántpénzel ellátandó ajánlataikat tegyék meg.

A költségvetés, általános és részletes felteletek, Szilágyvármegye központi közigazgatási kiadójánál, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Zilah, 1889. március 12.

Szikszai Lajos,

alispán.

1—2

Meghívás.

A „Krasznamegyei Takarékpénztár-Egyesület
Szilágy Somlyón“

1889. márczius hó 24-ik napján d. e. 10 órakor,

Szilágy-Somlyón,
saját üzlethelyiségében

XX-ik ÉVI RENDES

KÖZGYÜLÉSÉT

tartandja, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom.

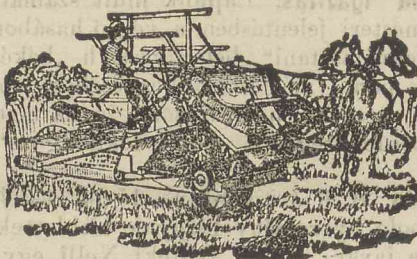
Szilágy-Somlyó, 1889. márczius 5.

Réner Albert m. k.,
elnök.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnök jelentése az 1888. évi üzletről.
2. Az 1888. évi zárszámadás, vágyon-mérleg, kapcsolatban a felügyelő bizottság erre vonatkozó jelentésével.
3. A tiszta jövedelem felosztása iránti javaslat s a felügyelő bizottság jelentése.
4. Az egyéni váltóhitelek legelőbbtelének megalapítása.
5. A jelzálogos ingatlan kölcsönbe fektethető összeg megszabása.
6. Költségvetés 1889. évre.
7. Alapszabály módosítás iránti határozat.
8. Az igazgatóságba két póttag választása.
9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

McCormick Harvesting Machine Company Chicago.



Legújabb aczél

arató- és fűkaszaló-gépek

„a legjobbak a világon.“

ajánlja a

Prágai gépépítő-részvénytársulat fiókja

Iroda:

VI., dalszínház-u. 2.

Raktár:

V., váci-körút 76. sz.

BUDAPESTEN.

5—11

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Ma a legkedveltebb és legelterjedtebb lap!

Összeteljesítések kikerülése végett azonban csakis PESTI HIRLAP irandó cím gyanánt.



iz éves mult áll a Pesti Hírlap mögött. Tíz év alatt vitta ki, hogy a legelterjedtebb magyar lap lett. Ha legelterjedtebb, úgy önkénytelenül érthetőleg a legkedveltebb is.

S' mint lett az? Erre méltán büszke lehet. Mert becsületesen és lankadatlanul lobogtatta, soha sem uszva a divatos áramlattal, azt a zászlót melyet tíz év előtt kitűzött: a szabadelvűség zászlaját. Pedig a legutóbbi tíz év alatt is sokszor rossz idő járt erre a zászlóra... S ha ma — rengeteg olvasótáborral a háta mögött — diadalmasan tekinthet vissza a Pesti Hírlap e lobogó alatt kivívott sikereire: méltán tölti el meglegedés a multra, bizalom a jövőre nézve.

Szabadelvűség, függetlenség! Ez volt s ez lesz jelszava és iránya jövőre is a Pesti Hírlapnak.

Függetlenség minden irányban! Ebben rejlik a lap ereje melynél fogva minden kötelező tekintet nélkül megmondhatja az igazat mindenkinek: a kormánynak és azt támogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek. Sohasem hízelve a közönség hullámozó szeszélyének sem; sohasem a közönség után, de mindig előtte járva annak.

Ezt a programot, ezt az irányt vallják magukénak azok a különböző pártállású kitűnő publicisták, kik a Pesti Hírlap politikai és társadalmi cikkeket írnak.

A politikától eltekintve, a Pesti Hírlap tárcáit is legelsőrendű szépirodalmi örök szolgáltatták. Ugy, hogy ma nincs lap, mely tárcaközlemények tekintetében vetélkedhetne a Pesti Hírlappal.

De nem vetélkedhetik — közelismerés szerint — a tartalom bősége, változatossága és élénksége dolgában sem. Annyi szóra kőztató közleményt, tréfás karcolatot, pikanterit, s a mellett annyi hasznos ismeretterjesztő cikket ma kétségbevonhatlanul egy más lap sem hoz.



„PESTI HIRLAP“



Elég legyen a Mikszáth Kálmán által írt, — „A t. Házból“ című — közkeletű országyűlési karcolatokra, továbbá a fővárosi közgyűlésekről és törvényszéki esetekről írott mulattató rajzokra, tréfás leírásokra, apróságokra, stb. hivatkozni.

A Pesti Hírlapnak van ma legelőbb napihír-, színház- és törvénykezési rovata.

A távirati tudósításokra oly gondot fordít, hogy ma már a hirrovat (hazai hírek) nagyobb részét is sürgönyök képezik, mert a Pesti Hírlapnak már az expressz-levelel sem jön elég gyorsan.

A külföldi nevezetesebb politikai és nem politikai eseményekről pedig az összes európai fővárosokból saját megbízott tudósítói küldenek — költséget nem kímélve — mindig lehetőleg kimerítő sürgönyöket.

Specialitását képezi még a Pesti Hírlapnak a mindenki által oly szívesen olvasott tanulságos és szórakoztató szerkesztői üzenetek rovata; (naponta több, mint az összes napilapoké egész héten át, mi a szerkesztőség és olvasó közönség között fennálló szívélyes családias viszonyról tesz élénk tanúságot).

S bár a legdiszesebb kiállításban napon'a (a hétfőt kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — fölvet gott állapotban ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül betenkit még egy zenemellékletet is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének.

Előfizetés — legelőszérűbben postautalvánnyal — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.) küldendők.

Levelező lapon nyilvánított óhajra a Pesti Hírlap egy hétig ingyen és bérmentve kapható mutatóvanyul.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. sz.

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.